

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavienės, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanuskaitės, susipažinusi su 2023 m. liepos 30 d. paduotu **ieškovo A. M.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 3 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas A. M. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 3 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. M. ieškinį atsakovei D. K. dėl nekilnojamojo turto pripažinimo bendrąja daline nuosavybe. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės normų aiškinimo ir taikymo praktikos, sprendžiant bendrosios dalinės nuosavybės atidalijimo – natūra ar kompensacija – ginčus. Anot ieškovo, laikantis bendraturčių interesų pusiausvyros taisyklių atidalijant bendrosios dalinės nuosavybės dalį, prioritetą turi būti teikiamas bendraturčio dalies atskyrimui natūra, o kompensacija pinigais taikoma tik kaip išimtinis dalies iš bendrosios dalinės nuosavybės atskyrimo būdas. Ieškovo teigimu, ieškovas atsižvelgdamas tiek į CK 4.80 straipsnio 2 dalies reguliavimo ypatumus, tiek ir nuosekliai formuojamą kasacinio teismo praktiką pateikė pagrindinį reikalavimą – priteisti ginčo turtą natūra. Ir tik tuo atveju, kai pagrindų priteisti ieškovui ginčo turtą natūra pagal CK 4.80 straipsnio 2 dalį nėra galimybės, tuomet ieškovas prašė taikyti kompensacijos iš atsakovės priteisimą. Anot ieškovo, pirmosios instancijos teismas tenkindamas iš karto alternatyvų reikalavimą – kompensacijos pinigais priteisimą, net nevertindamas pirmojo pagrindinio reikalavimo pagrįstumo, nevertindamas sąlygų, kurias kaip kasacinis teismas yra išaiškinęs, būtina nustatyti, ar įmanoma 200 kv. m. dydžio nuosavą gyvenamosios paskirties namą padalinti natūra, nukrypo nuo nuosekliai formuojamos teismų praktikos, o apeliacine s instancijos teismas šio pažeidimo neištaisė.

Taip pat ieškovas nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė įrodymų vertinimo taisykles ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pripažįstant žemės sklypo dalį bendrąja daline nuosavybe. Anot ieškovo, tiek pirmosios instancijos teismas, tiek apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad nors šalys nesudarė santuokos, tačiau bylos duomenys patvirtino apie jų tarpusavio santykius, artimus šeiminiams santykiams ir pripažino, jog ginčo daiktas – nekilnojamas turtas (gyvenamasis namas), yra sukurtas jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu. Tačiau skirtingai nei pirmosios instancijos teismas, apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad byloje nėra įrodymų, jog šalys buvo susitarusios dėl žemės sklypo įsigijimo jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu, nes dėl šio susitarimo buvimo ieškovas įrodymų nepateikė, taip pat kad žemės sklypas vėliau iš esmės buvo pagerintas ieškovo lėšomis ar darbu. Taip, ieškovo teigimu, apeliacinės instancijos teismas, nukrypdamas nuo nuosekliai formuojamos teismų praktikos įrodymų vertinimo kontekste, padarė nepagrįstą, neteisėtą išvadą dėl žemės sklypo pripažinimo bendrąja daline nuosavybe.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo ir jo papildymo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis), taip pat nesprendžiamas prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo (CPK 363 straipsnio 2 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui A. M. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 1027 (vieną tūkstantį dvidešimt septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB „Swedbank“ banko 2023 m. liepos 21 d. mokėjimo nurodymu Nr. 138.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Alė Bukaviniene

Virgilijus Grabinskas

Jūratė Varanauskaitė